Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Zitting 1980–1981

16 526 Nadere wijziging van de Algemene Kinderbijslagwet (verhoging kinderbijslagbedragen voor eerste en tweede kinderen per 1 januari 1981)

Nr. 5

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 11 februari 1981

Met voldoening heb ik geconstateerd, dat de leden van de fractie van het C.D.A. zich gaarne met de strekking en de inhoud van het wetsontwerp kunnen verenigen. De in dit kader door deze leden gegeven beschouwing over de voorgestelde maatregel kan ik in grote lijnen onderschrijven.

De leden van de fractie van het C.D.A. vragen voorts of verwacht wordt dat de Sociaal-Economische Raad zo tijdig met een advies over een fundamentele wijziging van het stelsel zal komen, dat eventueel daaruit volgende wetswijzigingen nog per 1 januari 1982 van kracht kunnen worden. Deze leden voegen hier direct aan toe te betwijfelen of deze datum haalbaar is, enerzijds in verband met de te verwachten beperkingen van de parlementaire werkzaamheden die over enige tijd zullen optreden, anderzijds omdat een wijziging van fundamentele aard niet in een tijdsklem mag komen.

Naar aanleiding hiervan deel ik het volgende mede. In de adviesaanvrage aan de Sociaal-Economische Raad van 31 maart 1980 over de structuur van de kinderbijslag heb ik de SER verzocht te adviseren over de verdere herstructurering van de kinderbijslag. In die adviesaanvrage is de verwachting uitgesproken dat – onder meer in verband met het niet voorhanden zijn van een aantal essentiële gegevens – het nog geruime tijd zal duren alvorens de SER zijn advies zal kunnen vaststellen. Om toch zo snel mogelijk met de verdere herstructurering een begin te maken is de SER in overweging gegeven een interim-advies uit te brengen over het – met ingang van 1 januari 1982 – invoeren van een differentiatie van kinderbijslag naar leeftijd van de kinderen in het bestaande stelsel. Op dit moment wordt het hierbedoelde interim-advies door de SER voorbereid. Verwacht mag worden dat dit interim-advies in de maartvergadering van de SER wordt vastgesteld. Mocht dit inderdaad het geval zijn dan hoop ik nog in de loop van de maand mei 1981 een wetsontwerp ter zake te kunnen indienen. Een verdere parlementaire behandeling in het huidige zittingsjaar zal dan uiteraard echter niet meer mogelijk zijn. Of niettemin een leeftijdsdifferentiatie in de kinderbijslag nog per 1 januari 1982 gerealiseerd kan worden valt thans niet te overzien.

Voorts kan ik in dit verband meedelen, dat de studie naar de modaliteiten van een systeem van kinderbijslag aan de verzorgende ouder inmiddels is afgerond. Dezer dagen zal bij de Tweede Kamer een wetsontwerp worden ingediend, waarin wordt voorgesteld om met ingang van 1 januari 1982 de kinderbijslag aan de verzorgende ouder uit te betalen.

Hoewel de leden van de fractie van de V.V.D. waardering hebben voor de goede bedoeling achter de voorgestelde verhoging van de kinderbijslag, plaatsen zij echter enige kritische kanttekeningen bij de voorgenomen maatregel. De opvatting van deze leden, dat zij slechts een beperkt aantal gezinnen van een zodanige maatregel willen laten profiteren, is mij bekend. In de afgelopen maanden is dit reeds enige keren onderwerp van discussie geweest. Ik wil in dit verband nu slechts opmerken, dat binnenkort de aan de Kamer toegezegde nota over de opsporing van de «echte minima» zal worden uitgebracht.

Met betrekking tot het eerste gedeelte van de vraag van de hier aan het woord zijnde leden naar de kosten van een andere maatregel, deel ik mee, dat de maatregel, zoals door deze leden voorgesteld, in 1981 ca. 24 mln. zou kosten. De kosten van de extra verhoging van de kinderbijslag voor het eerste kind en tweede kind, voor het eerste kwartaal 1981, bedragen ca. 38 mln., zodat de Regering per saldo ca. 88 mln. minder zou behoeven te besteden.

Het effect op de koopkrachtontwikkeling in 1981 voor resp. de gezinnen zonder kinderen en de gezinnen met 2 kinderen is hieronder aangegeven.

	Regeringsvoorstel		V.V.D.-voorstel	
	gezin zonder kinderen	gezin met 2 kinderen	gezin zonder kinderen	gezin met 2 kinderen
minimumloon	0	+ 0,33	0	+ 0,97
modaal	0	+ 0,27	0	+ 0,07
1½ x modaal	0	+ 0,20	0	+ 0,05
2 x modaal	0	+ 0,15	0	+ 0,04
4 x modaal	0	+ 0,10	0	+ 0,02

Structureel is het effect van het V.V.D.-voorstel voor een gezin met 2 kinderen met uitzondering voor het minimumloon gelijk aan nul. Aangezien echter in 1981 *alle* gezinnen in het eerste kwartaal een verhoogde kinderbijslag zullen ontvangen, is het effect in 1981, ook voor de gezinnen met kinderen boven het minimum, positief.

Met betrekking tot de vraag van de hier aan het woord zijnde leden of de verhoging structureel dan wel alleen voor 1981 is deel ik mee, dat het hier om een verhoging van structurele aard gaat.

De leden van de fractie van D'66 sluiten zich aan bij de kritiek van de Sociaal-Economische Raad op het gebruik van de sociale verzekeringen voor inkomenspolitieke doeleinden. Een overweging daarbij is voor deze leden, dat vele ad hoc-maatregelen toekomstige, meer fundamentele wijzigingen in het stelsel van sociale verzekeringen in de weg kunnen staan.

Naar aanleiding hiervan merk ik op, dat de voorgestelde maatregel naar mijn oordeel de verdere herstructurering van ons kinderbijslagstelsel totaal niet in de weg staat. Het betreft hier slechts een verhoging van de bedragen, waarbij ervoor gewaakt is inbreuk te maken op de gezinswelvaartstheorie.

Voorts hebben de hier aan het woord zijnde leden kritiek op het feit, dat de maatregel ten goede komt aan alle inkomens van laag tot hoog en dat door de keuze van het instrument mensen zonder kinderen niet kunnen profiteren.

In dit verband wil ik opmerken, dat dit wetsontwerp deel uitmaakt van een samenstel van maatregelen met betrekking tot het arbeidsvoorwaardenbeleid voor 1981. Bewust gekozen is in dit verband voor een maatregel, die de bedoeling heeft het koopkrachtverlies voor alle gezinnen met kinderen enigszins te beperken.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken,
L. de Graaf